

Vedlegg 1

OPPDRAKSDOKUMENT 2008 FRA HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET

Gjennomgang av styringsbudskap - oppfølging i Helse Sør-Øst

Oppdragsdokumentet for 2008 er oversendt Helse Sør-Øst RHF xx. januar 2008. I gjennomgangen nedenfor er de konkrete oppfølgingstiltak gjengitt og ansvarsplassert i RHF. Det legges til grunn at denne gjennomgangen ikke kan leses i stedet for Oppdragsdokumentet og at den enkelte ansatte i RHF må sette seg grundig inn i Oppdragsdokumentet og de krav og føringer som fremgår der. Det forutsettes videre at den enkelte må sette seg inn i øvrige føringer fra lovgiver, eier og andre myndigheter som gir rammer eller føringer for RHFets og helseforetakenes virksomhet.

Det legges til grunn at styret for Helse Sør-Øst RHF, gjennom sitt vedtak, gjør de konkrete oppfølgingspunkter og krav i oppdragsdokumentet for 2008 gjeldende for helseforetakene og de fire private sykehusene som en del av driftsavtalen for 2008. Administrerende direktør vil følge opp dette i direktørmøtet og i rapporteringssystemet.

Oppfølging av oppdragsdokumentet skjer for øvrig gjennom implementering og oppfølging av styrets plandokument som del av Årlig melding, i driftsavtaler og rapporteringssystem innen helseforetaksgruppen og i dialog mellom helseforetakene og Helse Sør-Øst RHF v/administrerende direktør.

1 Innledning og overordnede føringer (kap. 1 og 2 i oppdragsdokumentet)

Helse Sør-Øst skal utføre pålagte oppgaver og sørge for en realisering av styringskravene innenfor de mål og rammer som er gitt og de ressurser som blir stilt til rådighet i dokumentet. Lover, forskrifter og øvrige normsettende myndighetsbeslutninger gir mål og rammer for hvordan RHFet skal følge opp sine ansvarsposisjoner.

Stortingets budsjettvedtak knyttet til de enkelte budsjettposter og vedtak skal følges opp samtidig som oppfølgingen skjer innenfor en helhetlig ramme. Det vises særlig til Nasjonal helseplan og at denne fortsetter å være veiledende for arbeidet i 2008. Det forutsettes videre at Helse Sør-Øst setter seg inn i St.prp. nr. 1 (2007-2008) og tilhørende budsjettvedtak.

Oppdragsdokumentet er bygget opp ut fra fastsatte mål for tjenestene. Målene blir omtalt i en innledning under hver overskrift mens konkrete tiltak og styringsvariabler er spesifisert. Styringsvariablene er inndelt i to grupper der det 1) er satt bestemte styringskrav og 2) er definert indikatorer for felles oppfølging av utviklingen.

Tildeling av midler og ressursgrunnlaget for Helse Sør-Øst

Grunnlaget for Helse Sør-Øst sine inntekter er i hovedsak bevilgningsvedtak i Stortinget og midler som overføres med grunnlag i disse vedtakene. Tildelte midler for 2008 er spesifisert i oppdragsdokumentet. Det vises til helseforetaksloven § 45 samt Bevilgningsreglementet § 10 hvor departementet og Riksrevisjonen er gitt adgang til å iverksette kontroll med at midlene nyttes etter forutsetningene.

Kap. og momenter i oppdragsdokumentet	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og andre
3. Pasientbehandling		
Aktivitet		
<p><u>Styringsvariabler:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Antall produserte DRG-poeng • Inntekter for somatisk poliklinisk aktivitet/antall refusjonspoeng • Polikliniske inntekter refundert av NAV • Den prosentvise veksten innenfor psykisk helsevern og rusbehandling skal i 2008 være sterkere enn innen somatikk. 		
Det øremerkede tilskuddet innen psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert behandling av rusmiddelavhengige skal komme i tillegg til, og ikke istedenfor de kostnader som finansieres gjennom basisbevilgningen.	ØK / MED	Inngår i driftsavtalen
Det øremerkede tilskuddet til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte innenfor prosjektet "Raskere tilbake" skal komme i tillegg til, og ikke istedenfor, de kostnader som finansieres gjennom basisbevilgningen.	ØK / MED	Inngår i driftsavtalen*
Kvalitet		
Tjenestene skal virke		
Helse Sør-Øst skal drive nasjonale medisinske kvalitetsregistre det er tillagt ansvar for og sørge for at helseforetakene rapporterer data til nasjonale medisinske kvalitetsregistre som er forankret i eget og andre regionale helseforetak.	MED	Inngår i driftsavtalen Samordning med øvrige RHF
Helse Sør-Øst skal bidra til å identifisere områder hvor det er behov for at Sosial- og helsedirektoratet utarbeider nasjonale retningslinjer, bidra i det nasjonale arbeidet med å utvikle	MED	Nettverk/direktørmøte Samordning med

Kap. og momenter i oppdragsdokumentet	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og andre
retningslinjer, samt følge opp og implementere retningslinjer som utarbeides. Nasjonale handlingsprogrammer innenfor kreftområdet kommer i denne kategorien.		øvrige RHF
Der det finnes klar dokumentasjon på sammenhengen mellom volum og kvalitet skal Helse Sør-Øst sikre at dette vektlegges i organiseringen av tjenestene.	MED	Nettverk/direktørmøte
Helse Sør-Øst skal sette i gang prosesser for å bedre tilbudet til slagrammede i tråd med ny kunnskap om akuttbehandling.	MED	Nettverk/direktørmøte
Helse Sør-Øst skal som ledd i arbeidet med kvalitetsforbedring i spesialisthelsetjenesten i samarbeid med Sosial- og helsedirektoratet bidra til at innholdet i Helsebiblioteket videreutvikles, herunder bidra til at retningslinjer og prosedyrer utviklet i helseforetakene gjøres tilgjengelige gjennom Helsebiblioteket. Det vises til St.prp. nr. 1 (2007 – 2008) der det er omdisponert 6,07 mill. kroner for finansiering av Helsebiblioteket. Det henstilles til at Helse Sør-Øst gjennomgår sine fordeler av Helsebiblioteket, herunder tar i betraktning verdien på de nye tjenester som nå er gratis tilgjengelig for helseforetakene, og som man alternativt måtte ha betalt for gjennom egne abonnementer, vurderer å bidra til finansieringen av Helsebiblioteket slik at finansieringen i 2008 blir på samme nivå som i 2007. Helse- og omsorgsdepartementet legger til grunn at Helse Sør-Øst og Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten innen utgangen av første tertial har avtalt den resterende medfinansiering for 2008. Det forventes at Helse Sør-Øst målbevisst arbeider for å ta ut effektene av det som ligger i bruken av Helsebiblioteket.	MED / ADM / ØK	Nettverk/direktørmøte Samordning med øvrige RHF
Helse Sør-Øst skal etablere systemer for at kunnskap fra anvendt nasjonal og internasjonal forskning og kunnskapsoppsummeringer, overføres til og implementeres i helsetjenesten.	MED	Inngår i driftsavtalen Nettverk/direktørmøte
Helse Sør-Øst RHF skal sikre at Kreftregisteret viderefører sitt arbeid på kreftområdet innenfor registrering, forskning, rådgivning og informasjon. Arbeidet med etablering av nasjonale kvalitetsregistre (spesialregistre) for ulike krefttyper i regi av Kreftregisteret skal videreutvikles og i størst mulig grad samordnes med prosesser for tilrettelegging av evt felles løsninger for nasjonale kvalitetsregistre i regi av de regionale helseforetakene.	MED	Nettverk/direktørmøte Samordning med øvrige RHF
<p>Tjenestene skal være trygge og sikre</p> <p><u>Styringsvariabler:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Andel av tvangsinnlagte i psykisk helsevern</i> • <i>Andel NPE saker der pasienten har fått medhold i erstatningskravet</i> 		
Helse Sør-Øst skal sørge for at helseforetakene rapporterer uønskede hendelser til Nasjonal enhet for pasientsikkerhet, og samarbeider med senteret for å sikre læring og forbedring som følge av hendelsene.	MED	Inngår i driftsavtalen
Helse Sør-Øst skal implementere handlingsplan for kvalitetssikret bruk av tvang.	MED	Inngår i driftsavtalen*

Kap. og momenter i oppdragsdokumentet	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og andre
Helse Sør-Øst skal sørge for at det er etablert ledelsesforankrede, kliniske etikk-komiteer i hele helseforetaksgruppen, og at disse sikres nødvendige rammer og ressurser.	MED	Inngår i driftsavtalen*
Helse Sør-Øst skal inkludere tverrfaglig spesialisert behandling av rusmiddelavhengige (TSB) i ansvarsområdet til kliniske etiske komiteer.	MED	Inngår i driftsavtalen*
<p>Tjenestene skal involvere brukerne og gi dem innflytelse</p> <p><u>Styringsvariabler:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Andel av ventetider på sykehusvalg.no som er oppdatert siste 4 uker.</i> 		
Helse Sør-Øst skal etablere rutiner slik at tjenesten kan nyttiggjøre seg av brukernes erfaringer.	MED	Inngår i driftsavtalen
Helse Sør-Øst skal sørge for at det er brukerutvalg i alle helseforetak, inkludert i det regionale helseforetaket, og at disse medvirker i utformingen av tjenestetilbudet.	MED	Inngår i driftsavtalen
Helse Sør-Øst skal tilrettelegge hjelpemidler for døve og sterkt hørselshemmede pasienter når tjenesten krever det, eller når disse pasientene har behov for dette.	MED	Inngår i driftsavtalen*
Helse Sør-Øst skal sørge for og finansiere tolketjenester til pasienter som har behov for dette.	MED	Inngår i driftsavtalen*
Helse Sør-Øst skal samarbeide med Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten om brukertilfredshetsundersøkelser og kvalitetsmålinger	MED	Inngår i driftsavtalen*
<p>Tjenestene skal være helhetlige og sammenhengende</p> <p><u>Styringsvariabler:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Minst åtti prosent av epikriser skal sendes ut innen syv dager.</i> • <i>Det skal normalt ikke være korridorpasienter.</i> • <i>Pasienter tildelt individuell plan.</i> • <i>Andel reinnleggelser innen 30 dager i akuttavdeling, psykisk helsevern.</i> • <i>Frekvens av keisersnitt i forhold til total antall fødsler.</i> 		
Helse Sør-Øst skal videreføre arbeidet med lokale samarbeidsavtaler mellom helseforetak og kommuner i eget område i tråd med føringene i Nasjonal rammeavtale om samhandling på helse- og omsorgsområdet - mellom Helse- og omsorgsdepartementet og KS, og tilhørende veileder. Helse Sør-Øst skal følge opp og videreutvikle samarbeidet mellom helseforetak og kommuner om pasientrettede samhandlingstiltak overfor prioriterte pasientgrupper	MED	Inngår i driftsavtalen Samordning med øvrige RHF
Helse Sør-Øst skal bistå kommunene for å sikre pasienter med psykiske lidelser og rusmiddelavhengighet og som har store og sammensatte behov, god oppfølging på riktig omsorgsnivå.	MED	Inngår i driftsavtalen*

Kap. og momenter i oppdragsdokumentet	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og andre
<p>Helse Sør-Øst skal følge opp samarbeidsavtalen som er inngått med statlig regionalt barnevern slik at barn og unge som har behov for tjenester både fra psykisk helsevern for barn og unge, tverrfaglig spesialisert behandling av rusmiddelavhengige og barnevern får sammenhengende og helhetlige tilbud og slik at gjensidig informasjonsutveksling herunder bekymringsmeldinger finner sted på en hensiktsmessig måte.</p>	MED	Inngår i driftsavtalen* Samordning med øvrige RHF
<p>Tjenestene skal utnytte ressursene på en god måte</p> <p><u>Styringsvariabler:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Det skal være færre enn fem prosent strykninger av planlagte operasjoner. • Antall konsultasjoner per årsverk ved voksenpsykiatriske poliklinikker per virkedag skal økes. • Antall tiltak per årsverk ved barne- og ungdomspsykiatriske poliklinikker per virkedag skal økes 		
<p>Tjenestene skal være tilgjengelige</p> <p><u>Styringsvariabler:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gjennomsnittlig ventetid for ordinært avviklede pasienter fordelt på somatikk, barne- og ungdomspsykiatri (BUP), voksenpsykiatri (VOP) og tverrfaglig spesialisert behandling av rusmiddelmissbrukere (TSB). • Gjennomsnittlig ventetid for ordinært avviklede rettighetspasienter innen somatikk skal ikke øke, mens den skal reduseres innen BUP, VOP og TSB. • Ventetid til vurdering innen BUP skal være mindre enn 10 dager. • Gjennomsnittlig ventetid for ordinært avviklede pasienter på planlagt avrusning skal reduseres. 		
<p>Helse Sør-Øst skal sette av 0,5 mill. kroner til arbeid med å etablere flere tilbud om lysbehandling av psoriasispatienter i samarbeid med kommunehelsetjenesten. I dette arbeidet skal innsparinger ved lavere kostnader til transport tas med som en del av beslutningsgrunnlaget.</p>	MED / ØK	Nettverk/direktørmøte
<p>Prioritering</p>		
<p><u>Styringsvariabler:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Andel rettighetspasienter. • Andel fristbrudd. 		
<p>Helse Sør-Øst skal samarbeide med de andre regionale helseforetakene og Sosial- og helsedirektoratet om utarbeidelse av veileder for praktiseringen av prioriteringsforskriften innenfor</p>	MED	Samordning med øvrige RHF

Kap. og momenter i oppdragsdokumentet	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og andre
ulike fagområder.		
Helse Sør-Øst skal iverksette tiltak for å utjevne forskjeller mellom helseforetakene i andelen som tildeles rett til nødvendig helsehjelp i de ulike pasientgruppene.	MED	Inngår i driftsavtalen Samordning med øvrige RHF
Helse Sør-Øst skal i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet gjennomgå beslutningsprosesser for investeringer i kostbart utstyr og kostbare medikamenter med sikte på å etablere felles rutiner i de regionale helseforetakene.	ØK / MED	Samordning med øvrige RHF
<p><u>Styringsvariabler:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Andel institusjoner som har avtale med det regionale helseforetaket, og som er godkjent for rapportering på NPR-melding. • Andel private avtalespesialister som er godkjent for rapportering på NPR-melding. 		
Helse Sør-Øst skal sikre komplett og god kvalitet i rapporterte virksomhetsdata.	MED	Inngår i driftsavtalen Samordning med øvrige RHF
Områder med særskilt fokus		
Lokalsykehus		
Arbeidet med en bedre funksjonsdeling mellom sykehus, som fremmer kvalitet i pasientbehandlingen, skal videreføres. Helse Sør-Øst skal påse at kreftkirurgi som primærbehandling skjer ved sykehus med tilfredsstillende pasientvolum og kompetanse.	MED	Inngår i driftsavtalen
Helse Sør-Øst skal ivareta gode og bredt involverende lokale prosesser ved utviklings- og omstillingsprosesser, jf. rapport om "Lokalsykehusenes akuttfunksjoner i en samlet behandlingsskjede".	MED	Nettverk/direktørmøte
Helse Sør-Øst skal påse at lokalsykehusfunksjonene, også ved de store sykehusene, innrettes og organiseres ut fra behovene i de store sykdomsgruppene, og de pasientgruppene som trenger tett oppfølging (som syke eldre og kronisk syke).	MED	Nettverk/direktørmøte Omstillingsprogram
Spesialisthelsetjeneste for eldre		
Helse Sør-Øst skal påse at den regionale handlingsplanen sammenfaller med den nasjonale strategien, slik at de nasjonale målene nås når den regionale handlingsplanen følges opp.	MED	Nettverk/direktørmøte

Kap. og momenter i oppdragsdokumentet	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og andre
Psykisk helsevern		
Distriktpsykiatriske sentre (DPS) skal være faglig og bemanningsmessig i stand til å ivareta individuelle og sammensatte behandlingsbehov hos pasienter som henvises til psykisk helsevern. Sykehusavdelingene skal ivareta spissfunksjoner. Ressursfordelingen mellom sykehusavdelinger og DPS må tilpasses oppgavefordelingen. Det vises i den sammenheng til DPS-veileder fra Sosial- og helsedirektoratet.	MED	Handlingsplan Nettverk/direktørmøte
Helse Sør-Øst skal overvåke overbelegg og tidlig utskrivning ved akuttavdelingene. Helse Sør-Øst må iverksette ytterligere tiltak herunder vurdere å øke akutt plasser dersom det er risiko for overbelegg utover det som kan defineres som ekstraordinære situasjoner.	MED	Rapporteringsystem
Helse Sør-Øst skal ha etablerte systemer som sørger for forsvarlige helsetjenester. Systemene skal være dokumentert og systemene skal sikres i et internkontrollperspektiv.	MED	Inngår i driftsavtalen
Helse Sør-Øst skal sørge for at det er rutiner/systemer som innebærer at henvisninger til spesialisthelsetjenester innen psykisk helsevern blir koordinert, slik at pasienter slipper å henvende seg til flere tjenesteytere for å få hjelp.	MED	Nettverk/direktørmøte
Helse Sør-Øst skal sørge for at barn som har foreldre med psykiske lidelser eller rusmiddelavhengighet skal identifiseres og bli vurdert i forhold til eventuelle hjelpebehov samt motta tilpasset oppfølging.	MED	Inngår i driftsavtalen*
Helse Sør-Øst skal legge til rette for at ingen barn og unge under 23 år med psykiske lidelser eller rusmiddelavhengighet må vente mer enn 10 virkedager på vurdering (lenger frist ved vurderingssamtale) av rett til nødvendig helsehjelp eller mer enn maksimalt 90 dager (65 virkedager) før behandling senest blir iverksatt der det foreligger rett til nødvendig helsehjelp, jf. ny ventetidsgaranti som trer i kraft i 2008.	MED	Inngår i driftsavtalen
Helse Sør-Øst skal videreutvikle tilbudet til personer med spiseforstyrrelser.	MED	Inngår i driftsavtalen
Rehabilitering og habilitering		
Rehabiliterings- og habiliteringsområdet skal prioriteres og styrkes.	MED	Inngår i driftsavtalen
I forhold til 2007-nivå skal kapasiteten styrkes når det gjelder årsverk og plasser i sykehus og andre institusjoner som yter tjenester innen spesialisert habilitering og rehabilitering, herunder poliklinikk og rehabiliterings- og habiliteringsteam.	MED	Nettverk/direktørmøte
Helse Sør-Øst skal videreføre arbeidet med etablering/styrking av rehabiliteringstilbudet til personer med alvorlig hodeskade.	MED	Inngår i driftsavtalen
Helse Sør-Øst skal videreutvikle og styrke barnehabiliteringstjenestene.	MED	Nettverk/direktørmøte
Ambulante rehabiliteringstjenester skal ivaretas som en del av lokalsykehusfunksjonen.	MED	Nettverk/direktørmøte
Helse Sør-Øst skal sørge for at personer med utviklingshemming får relevant oppfølging	MED	Inngår i driftsavtalen*

Kap. og momenter i oppdragsdokumentet	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og andre
innenfor spesialisthelsetjenesten.		
Helse Sør-Øst skal inngå avtaler med private opptrenings-/rehabiliteringsinstitusjoner som sikrer forutsigbarhet. Det forutsetter blant annet langsiktige avtaler. Det skal legges vekt på behov og kvalitet, i tillegg til pris.	MED / EH	Ivaretas i avtaler
Helse Sør-Øst skal i 2008 minst opprettholde ressursinnsatsen til private opptrenings-/rehabiliteringsinstitusjoner. Aktivitet gjennom prosjektet "Raskere tilbake" skal komme i tillegg til dette.	MED / EH	Ivaretas i avtaler
Ordningen med at pasienter kan benytte plasser i private opptrenings-/rehabiliteringsinstitusjoner i andre regioner, uten at slike opphold blir gjenstand for gjestepasientoppgjør mellom regioner, videreføres i 2008.	MHF / ØK	Samordning med øvrige RHF
Helse Sør-Øst skal videreføre arbeidet med behandlings- og rehabiliteringstilbudet til tinnitusrammede.	MED	Inngår i driftsavtalen*
Nasjonale strategier på kreft, diabetes, KOLS, tiltak innen smertebehandling mv.		
Helse Sør-Øst skal i oppfølging av Nasjonal strategi for kreftområdet 2006-2009 bistå Sosial- og helsedirektoratet i utarbeidelsen av de nasjonale handlingsprogrammene for kreftsykdommer. Helse Sør-Øst skal arbeide for at en kvalitetsmessig standard innen kreftbehandling ivaretas, jf punkt 3.2.1.	MED	Samordning med øvrige RHF
Helse Sør-Øst skal sikre at regionens arbeid med Nasjonal strategi for diabetesområdet 2006-2010 medfører at målene blir nådd på spesialisthelsetjenestens område. Helse Sør-Øst skal påse at det etableres tverrfaglige diabetesteam ved alle helseforetak. Det skal etableres tiltak for å redusere senkomplikasjoner, herunder fotamputasjoner.	MED	Inngår i driftsavtale Nettverk/direktørmøte
Helse Sør-Øst skal sikre at regionens arbeid med Nasjonal strategi for KOLS-området 2006-2011 medfører at målene blir nådd på spesialisthelsetjenestens område.	MED	Inngår i driftsavtalen
Helse Sør-Øst skal i samhandling med primærhelsetjenesten styrke tilbudet til pasienter med kroniske smerter. Det skal iverksettes tiltak som skal legge til rette for tilstrekkelig kompetanse og kapasitet for å møte utfordringene på dette området, bl.a. ved smerteklinikkene.	MED	Inngår i driftsavtalen
Hørselscreening av nyfødte skal innføres ved landets fødeinstitusjoner i tråd med Nasjonale faglige retningslinjer for syn, hørsel og språk hos barn fra Sosial- og helsedirektoratet (IS-1235).	MED	Inngår i driftsavtalen Samordning med øvrige RHF
Helse Sør-Øst skal sikre adekvat behandlingstilbud til barn og voksne pasienter med myalgisk encefalopati (CFS/ME). Helse Sør-Øst skal etablere et nasjonalt tilbud til de aller sykeste pasientene med en størrelsesorden på 10 døgnplasser som omtalt i St. prp. nr 1 (2007-2008). Det legges til grunn at de øvrige regionale helseforetak benytter det nasjonale tilbudet gjennom kjøp av behandlingssopphold.	MED	Inngår i driftsavtalen Samordning med øvrige RHF

Kap. og momenter i oppdragsdokumentet	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og andre
<p>Helse Sør-Øst skal opprette og sette av 0,5 mill. kroner til drift av et diabetesverksted på Aker universitetssykehus etter modell av det tre-årige prosjektet "Diabetesverkstedet". Diabetesverkstedet skal drive ulike forebyggende tiltak med gruppeveiledning, kostråd og fysisk aktivitet. Helse Sør-Øst skal tilby å dele erfaringene med denne typen modell med de andre regionale helseforetakene.</p>	MED	Inngår i driftsavtalen* Samordning med øvrige RHF
Nasjonale kompetansesentre i spesialisthelsetjenesten		
<p>Helse Sør-Øst skal i samarbeid med de øvrige regionale helseforetakene utarbeide et helhetlig forslag til hvilke nasjonale kompetansesentra i spesialisthelsetjenesten det er behov for i et femårsperspektiv og hvor disse bør lokaliseres. Dette omfatter både nasjonale medisinske kompetansesentre og kompetansesentre for sjeldne og lite kjente diagnoser og funksjonshemninger. Forslaget skal utarbeides med utgangspunkt i fastsatte kriterier og sentrale aktører skal involveres i arbeidet i tråd med nasjonale føringer. Oppdraget vil bli spesifisert i eget brev. Helse Vest bes om å lede arbeidet.</p>	MED	Nettverk/direktørmøte Samordning med øvrige RHF
<p>Helse Sør-Øst skal videreutvikle de nasjonale kompetansesentrene for personer med sjeldne og lite kjente diagnoser og funksjonshemninger. Dette skal skje innenfor en helhetlig og dynamisk prosess som omfatter alle kompetansesentre for sjeldne og lite kjente diagnoser og funksjonshemninger i spesialisthelsetjenesten i Helse Sør-Øst, der omfanget av eksisterende tilbud, vurdering av etablering av tilbud til nye grupper, styrking av eksisterende tilbud og avvikling og sammenslåing av tilbud inngår. Helse Sør-Øst skal søke råd hos Sosial- og helsedirektoratet i dette arbeidet.</p>	MED	Inngår i driftsavtalen Samordning med øvrige RHF
<p>Helse Sør-Øst RHF skal påta seg å ivareta kompetansesenterfunksjon for diagnosen Aniridi. Sosial- og helsedirektoratet har anbefalt funksjonen lagt til Rikshospitalet HF/SSD. Helse Sør-Øst bes også om å påta seg å ivareta kompetansesenterfunksjonen for diagnosene Landau Kleffner, Sturge Weber og Aicardi. Direktoratet har anbefalt at kompetansesenterfunksjonene for disse tre diagnosene blir lagt til Rikshospitalet HF/Tuberøs Sklerose kompetansesenter.</p>	MED	Inngår i driftsavtalen Samordning med øvrige RHF
Lands- og flerregionale og overnasjonale funksjoner		
<p>Helse Sør-Øst skal i samarbeid med de øvrige regionale helseforetakene utarbeide et helhetlig forslag til hvilke lands- flerregionale og eventuelt overnasjonale funksjoner det er behov for i et femårsperspektiv og hvor disse bør lokaliseres. Forslaget skal utarbeides med utgangspunkt i fastsatte kriterier og sentrale aktører skal involveres i arbeidet i tråd med nasjonale føringer. Oppdraget vil bli spesifisert i eget brev. Helse Vest bes om å lede arbeidet.</p>	MED	Nettverk/direktørmøte Samordning med øvrige RHF
<p>Helse Sør-Øst skal øke antall Cochlea implantatoperasjoner til voksne til 100 operasjoner.</p>	MED	Inngår i driftsavtalen*
<p>Helse Sør-Øst skal styrke behandlingstilbudet til pasienter med leppe-kjeve-ganespalte og barn</p>	MED	Inngår i driftsavtalen*

Kap. og momenter i oppdragsdokumentet	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og andre
med velocardiofacialt syndrom, ved å opprette et informasjons- og kontaktsenter for pasienter med leppe-kjeve-ganespalte, pårørende og for helsepersonell samt opprette et multidisiplinært team for barn med velocardiofacialt syndrom. Helse Sør-Øst skal også bistå i arbeidet med utarbeidelse av veiledningsmateriell og etablering av et nasjonalt kvalitetsregister i regi av Helse Vest. Det vises til spesifisering av oppdraget i brev av 02.10.2007.		Samordning med øvrige RHF
<i>Tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige</i>		
Helse Sør-Øst skal øke kapasiteten innen TSB med særlig vekt på økt kapasitet innen akuttbehandling, avrusning og ambulante team, samt legemiddelassistert rehabilitering (LAR).	MED	Inngår i driftsavtalen*
Helse Sør-Øst skal styrke den helsefaglige kompetansen innen tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige.	MED	Inngår i driftsavtalen*
Helse Sør-Øst skal videreutvikle samarbeidstiltak mellom spesialisthelsetjenesten, kommunale tjenester og barnevern for gravide rusmiddelavhengige i LAR og annen tverrfaglig spesialisert behandling.	MED	Inngår i driftsavtalen*
Helse Sør-Øst skal sikre at alle pasienter som blir henvist til tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige også skal vurderes for sine behov for øvrige tjenester innen spesialisthelsetjenesten.	MED	Inngår i driftsavtalen*
Helse Sør-Øst skal sikre gode rutiner ved utskrivning etter endt behandling eller ved behandlingsavbrudd for å legge forholdene til rette for god oppfølging for kommunale tjenesteytere.	MED	Inngår i driftsavtalen*
Helse Sør-Øst skal årlig registrere antall gravide rusmiddelavhengige som er i legemiddelassistert rehabilitering og hva slags tilbud disse pasientene mottar.	MED	Inngår i driftsavtalen*
Helse Sør-Øst skal i samarbeid med Kriminalomsorgen legge forholdene til rette for at innsatte som gis anledning til dette, kan sone etter § 12 i straffegjennomføringsloven i institusjoner innen tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige.	MED	Inngår i driftsavtalen*
Helse Sør-Øst skal styrke tilbudet for akutt avrusning i Oslo-regionen og i samarbeid med Oslo kommune avklare ansvarsforholdene på dette området.	MED	Nettverk/direktørmøte
<i>Kvinnehelse</i>		
Helse Sør-Øst skal arbeide med en helhetlig fødsels- og svangerskapsomsorg i samarbeid med primærhelsetjenesten.	MED	Inngår i driftsavtalen*
Helse Sør-Øst skal utvikle lavrisikotilbud til kvinner med normale svangerskap og fødsler.	MED	Inngår i driftsavtalen*
Helse Sør-Øst skal bidra til å sikre gjennomføring av mammografiprogrammet i tråd med nasjonale føringer, herunder sikre gode tekniske kommunikasjonsmuligheter mellom de ulike aktørene som deltar i den praktiske gjennomføringen av programmet.	MED	Inngår i driftsavtalen* Samordning med øvrige RHF

Kap. og momenter i oppdragsdokumentet	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og andre
Helse Sør-Øst RHF skal sikre nasjonal kompetanseoppbygging og kompetansespredning ved Nasjonalt medisinsk kompetansesenter for kvinnehelse ved Rikshospitalet HF.	MED	Inngår i driftsavtalen* Samordning med øvrige RHF
Organdonasjon og transplantasjoner		
Helse Sør-Øst skal legge til rette for at potensielle donorer identifiseres, og at helsepersonell tar opp spørsmålet om organdonasjon i tråd med retningslinjene beskrevet i rundskriv I-9/2003.	MED	Inngår i driftsavtalen
Helse Sør-Øst skal arbeide for å øke antall tilgjengelige organer i samarbeid med Nasjonal koordinator for organdonasjon.	MED	Inngår i driftsavtalen Samordning med øvrige RHF
Faglig opplæring av helsepersonell i spørsmål om organdonasjon skal styrkes, spesielt i forhold til kompetanse i kommunikasjon med de pårørende.	MED	Inngår i driftsavtalen*
Andelen levende giver av nyre (familiemedlem) skal opprettholdes på 40 prosent av det totale antall nyretransplantasjoner.	MED	Inngår i driftsavtalen*
Donoransvarlige leger ved landets universitetssykehus skal frigjøres i deltid for å kunne ivareta oppgavene med organdonasjon.	MED	Nettverk/direktørmøte Samordning med øvrige RHF
Beredskap og smittevern		
Helse Sør-Øst skal sørge for at helseforetaksgruppen oppdaterer, videreutvikler og øver sine beredskapsplaner, herunder planer mot atomhendelser, biologiske hendelser (smittsomme sykdommer / pandemisk influensa) og kjemiske hendelser.	MED	Inngår i driftsavtalen Nettverk/direktørmøte
Helse Sør-Øst skal etablere samarbeidsformer med kommunene, og øvrige samarbeidsparter i egen og andre helseregioner, bl.a. om landsfunksjonen for behandling av pasienter utsatt for atom-, biologiske og kjemiske hendelser, om operativ ressursdisponering og samhandling ved kriser.	MED	Inngår i driftsavtalen Samordning med øvrige RHF
Helse Sør-Øst skal starte en prosess med sikte på å akkreditere alle mikrobiologiske laboratorier innenfor helseforetaksgruppen.	MED	Nettverk/direktørmøte
Helse Sør-Øst skal forebygge antibiotikaresistens og sykehusinfeksjoner og iverksette tiltak i tråd med ny handlingsplan som ventes våren 2008.	MED	Nettverk/direktørmøte
Helse Sør-Øst skal utarbeide konkrete mål for sitt smittevernarbeid.	MED	Nettverk/direktørmøte
Helse Sør-Øst skal sikre at det gjennomføres risiko- og sårbarhetsanalyser ved det enkelte sykehus knyttet til kritisk infrastruktur, herunder vann- og strømforsyning, og sørge for at det iverksettes tiltak som sikrer nødvendige leveranser og systemer for distribusjon.	ADM / BYGG	Nettverk/direktørmøte
Helse Sør-Øst skal innarbeide beredskapshensyn i tjenestens logistikksystemer og	ADM / INNKJ	Ivaretas i avtaler

Kap. og momenter i oppdragsdokumentet	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og andre
leveranseavtaler slik at de regionale helseforetakene og helseforetakene sammen kan ivareta et samlet nasjonalt ansvar for forsyning av legemidler, materiell og andre kritiske innsatsfaktorer til spesialisthelsetjenesten i landet.		Nettverk/direktørmøte Samordning med øvrige RHF
Helse Sør-Øst skal bistå Sosial- og helsedirektoratet med en gjennomgang av den nasjonale forsyningssikkerheten og vurdere behov for tiltak.	MED	Nettverk/direktørmøte Samordning med øvrige RHF
Helse Sør-Øst skal sikre at oversikt over antidotbeholdning i foretakene blir rapportert inn til Apotekforeningens databedrift for å få samlet oversikt over sykehusenes, regionens og nasjonal beholdning av antidoter mv.	MED	Nettverk/direktørmøte Samordning med øvrige RHF
Helse Sør-Øst skal bistå Sosial- og helsedirektoratet med å utarbeide retningslinjer og prosedyrer for etablering og utsendelse av helseteam til innsats ved kriser i utlandet.	MED	Nettverk/direktørmøte Samordning med øvrige RHF
4. Forskning		
Helse Sør-Øst skal i samarbeid med øvrige regionale helseforetak sikre gjennomføring av forskningssamarbeid innenfor utvalgte tematiske områder gjennom etablering av formelle forskernettverk og/eller andre tiltak, jf oppdrag gitt i 2006 og 2007. Arbeidet skal forankres i strategigruppe for forskning mellom de regionale helseforetakene og Nasjonal samarbeidsgruppe for forskning (NSG)	MED / FOR	Regional forskningsstrategi Samordning med øvrige RHF
Helse Sør-Øst skal prioritere forskning og oppbygging av forskningskompetanse innen forskningssvake fagområder, herunder tverrfaglig spesialisert behandling av rusmiddelavhengige, psykisk helse, rehabilitering/habilitering og kvinnehelse.	FOR /MED	Regional forskningsstrategi
Helse Sør-Øst skal rapportere både på resultater og ressursbruk til forskning til NIFU STEP i henhold til etablerte systemer og tidspunkt, samt bidra med kompetanse og ressurser i nasjonalt utviklingsarbeid av begge målesystemene.	FOR /MED	Inngår i driftsavtalen* Samordning med øvrige RHF
Helse Sør-Øst skal bidra i arbeidet med å implementere nasjonal satsing på behovsdrivet innovasjon og næringsutvikling i helsesektoren (2007-2011) med særskilt fokus på IKT og medisinsk-teknisk utstyr i samarbeid med InnoMed, Norges forskningsråd og Innovasjon Norge. De regionale helseforetakene skal bidra til å øke antallet forsknings- og utviklingskontrakter mellom norske leverandørbedrifter og helseforetak (OFU-kontrakter) innenfor helse gjennom å stille nødvendige ressurser i form av kompetanse til disposisjon.	FOR /MED	Regional forskningsstrategi Samordning med øvrige RHF
Helse Sør-Øst RHF bes om å sikre etablering av et nasjonalt stamcelleforskningscenter ved Rikshospitalet HF samt sikre forskning på Duchennes muskeldystrofi i tråd med føringer gitt av Norges forskningsråd. Det vises til at det er bevilget midler over kap. 701, post 50 til disse tiltakene	FOR /MED	Inngår i driftsavtalen* Samordning med øvrige RHF

Kap. og momenter i oppdragsdokumentet	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og andre
5. Utdanning av helsepersonell		
Helse Sør-Øst skal sørge for systemer, strukturer og lederforankring i alle ledd av helseforetaksgruppen slik at helseforetakene er attraktive læringsarenaer.	HR	HR-strategi Nettverk/direktørmøte
Helse Sør-Øst skal gjennom etablerte samarbeidsorgan, inngåtte samarbeidsavtaler og god dialog sikre et godt samarbeid med utdanningsinstitusjonene i helseregionen.	HR / MED	Inngår i driftsavtalen
Helse Sør-Øst skal etablere et riktig antall og kvalitativt gode praksisplasser for elever/lærlinger/studenter i grunnutdanning og turnusplasser for turnuskandidater i turnustjeneste.	HR / MED	Inngår i driftsavtalen
Helse Sør-Øst skal gjennom samarbeid med fylkeskommunene bidra til at det etableres et tilstrekkelig antall læreplasser – med et særlig fokus på ambulansesarbeiderutdanningen og den nye helsefagarbeiderutdanningen.	HR / MED	Inngår i driftsavtalen*
Helse Sør-Øst skal sikre at de som har helseforetakene som læringsarena opplever at praksis/turnus er strukturert og at det gis god veiledning.	HR / MED	Inngår i driftsavtalen* HR-strategi
Helse Sør-Øst skal medvirke til at forsøk med tre måneders psykiatritjeneste i turnustjenesten for leger kan gjennomføres.	MED / HR	Nettverk/direktørmøte
Helse Sør-Øst skal planlegge og bidra til videreutdanning og etterutdanning av helsepersonellet for å møte nåværende og framtidige krav til og utfordringer i tjenesten.	HR / MED	HR-strategi Nettverk/direktørmøte
Helse Sør-Øst skal sørge for et tilstrekkelig antall stillinger for tannleger under spesialistutdanning i oral kirurgi og oral medisin	HR / MED	Nettverk/direktørmøte Samordning med øvrige RHF
Helse Sør-Øst skal bidra til at det utdannes et tilstrekkelig antall legespesialister innen de ulike spesialitetene (herunder effektive utdanningsløp) og til god nasjonal, regional og lokal fordeling av leger og mellom spesialiteter.	MED / HR	Nettverk/direktørmøte Samordning med øvrige RHF
Helse Sør-Øst skal sørge for at legenes stillingsstruktur er i tråd med opplysningene i Nasjonalt Råds database http://www.nr.dep.no/ og systematisk og fortløpende melde inn avviksendringer.	MED / HR	Nettverk/direktørmøte
6. Pasientopplæring		
Helse Sør-Øst skal sørge for at det er kvalitativt gode Lærings- og mestringssentre (LMS) ved alle helseforetak.	MED	Inngår i driftsavtalen
Helse Sør-Øst skal tilby opplæring og bidra til innsikt i pasienters egen sykdom for pasienter med kronisk sykdom og funksjonsnedsettelse.	MED	Inngår i driftsavtalen
Helse Sør-Øst skal sørge for at spesialisthelsetjenesten i sin region driver aktiv informasjon overfor foreldre om helsemessige konsekvenser ved og forbudet mot kjønnslemlestelse, samt	MED	Inngår i driftsavtalen*

Kap. og momenter i oppdragsdokumentet	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og andre
søke å avverge at jenter blir utsatt for kjønnslemlestelse.		
Helse Sør-Øst skal gi råd til foreldre med funksjonshemmede barn om tilbud i Norge, og råd i forhold til bruk av utenlandske metoder.	MED	Inngår i driftsavtalen*
Regjeringen har vedtatt en handlingsplan for bedre kosthold i befolkningen – Oppskrift for et sunnere kosthold. Planperioden strekker seg fra 2007 til 2011. Helse Sør-Øst skal sette seg inn i handlingsplanen og vurdere den opp mot ivaretagelsen av det regionale helseforetakets pålagte oppgaver på området.	MED	Nettverk/direktørmøte
7. Sosial- og helsedirektoratets rolle		
Sosial- og helsedirektoratet vil i sitt rundskriv IS-2-2008, konkretisere på hvilke områder direktoratet i særlig grad vil søke samarbeid med de regionale helseforetakene i 2008. Det er av stor viktighet for gjennomføringen av Sosial- og helsedirektoratets pålagte oppgaver at direktoratet og de regionale helseforetakene finner egnede arbeidsformer.	Alle avd.	Nettverk/direktørmøte
8. Oppfølging og rapportering		
Styringsvariablene skal rapporteres tertialvis sammen med regnskapstall i henhold til rapporteringsmal som vil bli overlevert det regionale helseforetaket i fortaksmøtet i januar 2008. Utviklingen skal kommenteres særskilt dersom utviklingen er avvikende sett i forhold til styringskrav. Helse- og omsorgsdepartementet kan be om tilleggsinformasjon dersom det er uklareheter om utviklingen rundt enkelte indikatorer.	MED/ANALYSE	Rapporteringssystem
For nasjonale medisinske kompetansesentra og kompetansesentra for sjeldne og lite kjente diagnoser og funksjonshemninger skal Helse Sør-Øst rapportere til Sosial- og helsedirektoratet i tråd med de krav som stilles.	MED / ØK	Rapporteringssystem
Helse Sør-Øst skal i tilknytning til Årlig meldingen for 2008 rapportere på den samlede gjennomføringen av opptrappingsplanen, herunder bruken av investeringstilskudd (98-08). Departementet kommer nærmere tilbake til rapporteringskravene.	ØK / MED	Rapporteringssystem
I årlig melding for året 2007 (helseforetaksloven § 34 og vedtektene § 15) skal det også rapporteres på hvordan det regionale helseforetaket tenker å følge opp tiltak og styringsvariabler i oppdragsdokumentet for 2008.	MED	Rapporteringssystem Årlig melding
Rapportering på tiltak til oppfølging skal inngå som del av Årlig melding. Videre skal det i årlig melding gis en helhetlig presentasjon av hvordan styringsopplegget overfor helseforetakene tilsikter å ivareta Helse Sør-Øst sitt "sørge for"-ansvar.	SE	Årlig melding
Det bes om at en i rapporteringen legger vekt på å vise hvordan Nasjonal helseplan har vært veiledende for den samlede innsatsen i 2008.	MED	Årlig melding

Kap. og momenter i oppdragsdokumentet	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og andre
Frist for innsending av styrets Årlig melding for 2007 er 1. mars 2008.	SE	
Det regionale helseforetaket har ansvar for at avvik fra formulerte krav skal meldes til departementet når slike avvik blir kjent.	MED / alle avd.	Rapporteringssystem Nettverk/direktørmøte Årlig melding fra HF
Det skal framgå av oversendelsen av Årlig melding at det regionale brukerutvalget har vært med i utformingen av Årlig meldingen og har behandlet den.	MED	Årlig melding Årlig melding HF
Helse Sør-Øst skal komme med innspill til statsbudsjettet for 2010 innen 15. desember 2008.	SE	Samordning med øvrige RHF

Vedlegg 2

PROTOKOLL FRA FORETAKSMØTE I HELSE SØR-ØST RHF 24. JANUAR 2008

Gjennomgang av styringsbudskap - oppfølging i Helse Sør-Øst

Styringsbudskap / Sak	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og i RHF
Sak 4: Økonomiske krav og rammebetingelser for 2008		
4.1 Resultatkrav 2008		
<p>I tråd med Stortingets krav skal Helse Sør-Øst RHF håndtere sin omstillingsutfordring slik at ordinært regnskapsmessig resultat for foretaksgruppen i 2008 er i balanse, svarende til et årsresultat på null kroner. Foretaksmøtet presiserte at økte pensjonskostnader som følge av endrede økonomiske parametere utover kostnadsnivået hensyntatt i basisrammen til Helse Sør-Øst RHF, ikke inngår i resultatkravet for 2008. Som grunnlag for kostnadsføring underveis i 2008 forutsettes det at budsjettert pensjonskostnad beregnet ut fra parametersett fastsatt 31. desember 2007, legges til grunn.</p>	AD	Strategisk fokus - mål 2008. Driftsavtale og foretaksmøte. Rapporteringssystem og fast oppfølging overfor HF.
<p>Foretaksmøtet la til grunn at Helse Sør-Øst RHF innretter sin samlede virksomhet, herunder den aktivitetsfinansierte pasientbehandlingen og investeringer, slik at resultatkravet kan nås. Foretaksmøtet presiserte viktigheten av at budsjettert aktivitet ikke overstiger kravene satt i oppdragsdokumentet. Foretaksmøtet la til grunn at nødvendige omstillingstiltak må vurderes i henhold til gjeldende rammer for helseforetak.</p>		
<p>Resultatkravet for 2007 som ble satt i foretaksmøte i Helse Sør-Øst RHF 30. mai 2007 endres på grunn av økte pensjonskostnader fra at regnskapsmessig resultat ikke skal overskride et underskudd på 880 mill. kroner til at regnskapsmessig resultat ikke skal overskride et underskudd på 2 775 mill. kroner.</p>	AD / ØK	Årsregnskap 2007. Foretaksmøte.
4.3 Styring og oppfølging 2008		
<p>På grunn av manglende resultatoppgjør i 2007 fant foretaksmøtet det nødvendig å legge mer detaljerte føringer for det regionale helseforetakets styring og oppfølging både når det gjelder styringsbudskap og krav til oppfølging og rapportering. Dette gjelder blant annet bedre kontroll med bemanningsutviklingen og styrenes behandling av økonomirapporter. Presiseringer ble gjort på følgende områder:</p>	AD	Foretaksmøte. Oppfølgings- og rapporteringsregime videreutvikles.

Styringsbudskap / Sak	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og i RHF
		Direktørmøte /dialog med styreledere.
4.3.1 <i>Risikostyring og intern kontroll</i>		
Styret skal påse at Helse Sør-Øst RHF har god intern kontroll og at det er etablert systemer for risikostyring for å forebygge, forhindre og avdekke avvik. Risikofaktorer som kan medvirke til at målene til det regionale helseforetaket og helseforetaksgruppen ikke nås, skal identifiseres og korrigerende tiltak som med rimelighet kan redusere sannsynligheten for manglende måloppnåelse skal iverksettes. Styringssystemene skal tilpasses risiko og vesentlighet i forhold til virksomhetens målsetninger og ha nødvendig ledelsesmessig forankring i hele organisasjonen.	AD	Foretaksmøte. God virksomhetsstyring, herunder internkontroll, kvalitetssystem og risikovurdering, videreutvikles.
Styret skal minimum en gang per år ha en samlet gjennomgang av tilstanden i helseforetaksgruppen med hensyn på risikovurdering, oppfølging av internkontrollen og tiltak for å følge opp avvik. Rapport fra styrets gjennomgang skal forelegges Helse- og omsorgsdepartementet ved rapportering for 2. tertial 2008. I tillegg skal det redegjøres for styrets arbeid i Årlig melding.	AD	Gjennomføres iht. krav 2. tertial. Inngår i Årlig melding.
Styrets kontrollkomité skal heretter benevnes "styrets revisjonskomité". Revisjonskomiteen har et særlig ansvar for styrets kontroll og tilsynsfunksjon. Revisjonskomiteen skal bestå av tre styremedlemmer hvor minst ett av medlemmene skal ha regnskapskompetanse eller revisjonskompetanse.	AD	Tas til etterretning.
4.3.2 <i>Økt kontroll med bemanningsutviklingen</i>		
Foretaksmøtet forutsatte at Helse Sør-Øst RHF sikrer at fullmaktsstrukturen i foretaksgruppen er utformet slik at fullmakter til å ansette eller opprette stillinger skal ligge på høyere eller samme nivå som tildelt budsjettansvar. Tilsvarende skal gjelde for bruk av innleid arbeidskraft og godkjenning av overtid.	AD / HR	Foretaksmøte Prosedyrer utarbeides i samarbeid med HF
Helse Sør-Øst RHF skal sørge for at det innen 1. mai 2008 er etablert et utvalg for hvert av de underliggende helseforetakene som skal godkjenne alle nyopprettede stillinger og ansettelses i vakante stillinger i helseforetaket.		
Foretaksmøtet forutsatte at Helse Sør-Øst RHF sikrer at helseforetakene etablerer rutiner for at egne ansatte blir omdisponert på tvers av divisjoner, avdelinger og poster slik at bruken av innleid personell kan reduseres.		
Helse Sør-Øst RHF må sikre at underliggende helseforetak følger etablerte rutiner ved ansettelse, oppretting eller omdisponering av stillinger som er omfattet av legefördelingssystemet.		
Helse Sør-Øst RHF må sikre at bemanningen i det enkelte helseforetak er sammensatt på en hensiktsmessig måte i forhold til foretakets oppgaver.	AD / HR / MED	Foretaksmøte

Styringsbudskap / Sak	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og i RHF
		Tiltak utvikles med bakgrunn i HR-strat.
Foretaksmøtet la til grunn at Helse Sør-Øst RHF sikrer at underliggende helseforetak planlegger og gjennomfører ferieavviklinger på en mest mulig kostnadseffektiv måte.	AD / HR	Foretaksmøte Tiltak utvikles i samarbeid med HF
4.3.3 <i>Konsekvensanalyser og tiltak i forbindelse med omstilling 2008</i>		
<p>Helse Sør-Øst RHF skal sikre at det iverksettes tiltak som bidrar til at styrene i underliggende helseforetak har direkte kontroll med at omstillingstiltakene er konkretisert og gjennomførbare. I denne sammenheng skal Helse Sør-Øst RHF i 2008 legge sterkere vekt på å sikre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • at det enkelte helseforetak til en hver tid har en plan med konkrete tiltak som viser nødvendig omstilling for å nå økonomisk balanse. Konsekvensene av tiltakene skal være beskrevet og framdriftsplanen for gjennomføring skal være realistisk, • at omstillingstiltak som kan bidra til kostnadseffektiv drift på lang sikt prioriteres framfor kortsiktige engangseffekter, • at nye tilbud eller vesentlige utvidelser av eksisterende tilbud som planlegges igangsatt først skal behandles i det aktuelle helseforetakets styre. I saksgrunnlaget for styrebehandlingen skal det foreligge en konsekvensvurdering der omfang, økonomi og framdrift beskrives. I tillegg skal det beskrives hvilke endringer tiltaket vil ha for det samlede tjenestetilbudet og brukerne, • at det etableres oppfølgingsrutiner slik at alternative tiltak kan iverksettes ved manglende måloppnåelse av planlagte tiltak. 	AD / ADM	Foretaksmøte. Struktur for gjennomføring av omstilling og økonomisk kontroll utvikles og innarbeides i fast rapportering.
Foretaksmøtet forutsatte at styret sørger for at administrasjonene på ulike nivå har de nødvendige ressurser, herunder tilstrekkelig kompetanse og gjennomføringsevne, til å møte de store utfordringer som helseforetaksgruppen står overfor. Omstillingsarbeidet skal skje i samarbeid med de ansatte og deres organisasjoner og det skal legges til rette for medarbeiderinitierte omstillingstiltak.	AD / HR	Dialog med AD/HF, styreledere, dialogmøter mv. Lederutvikling. Foretaksmøte.
Foretaksmøtet oppfordret Helse Sør-Øst RHF til å bidra til en mer utstrakt erfaringsutveksling rundt økonomisk styring og kontroll mellom de regionale helseforetakene. Dette gjelder blant annet tema som budsjettering, periodisering, omstilling og oppfølging. De regionale helseforetakene må selv finne frem til en egnet form for erfaringsutveksling.	AD / ØK	Direktørmøte. Foretaksmøte. Nettverk for økonomiledere.
4.3.4 <i>Rapporteringsrutiner</i>		
Rapportering til Helse- og omsorgsdepartementet gjennom ØBAK 2008, skjema E2 og tilhørende informasjon, skal fortrinnsvis styrebehandles i forkant av oversendelse til Helse- og omsorgsdepartementet. Som et minstekrav forutsettes det at styret mottar kopi av	AD / ØK / Analyse	Tas til etterretning. Foretaksmøte.

Styringsbudskap / Sak	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og i RHF
oversendelsen til Helse- og omsorgsdepartementet. Foretaksmøtet forutsatte videre at styret tar en aktiv rolle ved behandling av perioderegnskaper.		
Gjennom ØBAK 2008 videreføres rapporteringsopplegget for 2007 med enkelte endringer. Det forutsettes at det resultatoppsettet som benyttes ved rapportering til eier også benyttes ved styrebehandling hos Helse Sør-Øst RHF og tilhørende foretaksgruppe. Det skal rapporteres til eier på den økonomiske utviklingen i helseforetaksgruppen hver måned. Nytt av året er at det skal oversendes en fullstendig rapportering også av juli-tall. For januar 2008 forventes det at Helse Sør-Øst RHF rapporterer på enkelte av parametrene i ØBAK 2008 i tråd med presisering i vedlegg 1.		
4.4 Investeringer og kapitalforvaltning		
Foretaksmøtet la til grunn at Helse Sør-Øst RHF må sikre at det foreligger vedlikeholdsplaner i regionen som sikrer god forvaltning av eksisterende kapital. Disse planene må omfatte oppgraderingsbehov og ses i sammenheng med nye investeringsprosjekter. Helse Sør-Øst RHF skal rapportere status for arbeidet med vedlikeholdsplaner sammen med rapporteringen for 2. tertial 2008.	AD / ADM / Bygg / ØK	Foretaksmøte. Omstillingsprogram. Eksisterende system vurderes.
Fra 2008 er basisrammen økt med 920 mill. kroner for å kunne gjenanskaffe bygg og utstyr. Følgende forutsetninger er lagt til grunn for bevilgningsøkningen: <ul style="list-style-type: none"> • Investeringer skal som hovedregel ikke lånefinansieres. Helse Sør-Øst RHF må planlegge framdriften på framtidige investeringsprosjekter innenfor det etablerte nivået i basisbevilgningen. • Økningen av basisrammen skal i 2008 finansiere større igangsatte prosjekter samt investeringer under Opptappingsplanen for psykisk helse. Investeringsaktiviteten i 2008 skal ikke økes utover tidligere planlagt nivå. • Selv om økte inntektsrammer muliggjør større grad av gjenanskaffelse av bygg og utstyr kan ikke alle investeringsplaner realiseres parallelt. Helse Sør-Øst RHF må fordele den likviditetsmessige rammen til finansiering av investeringer mellom helseforetak i regionen, i forhold til prioriterte investeringsprosjekter. 	AD / ØK	Foretaksmøte. Investeringsplan utarbeides.
Foretaksmøtet presiserte at det i de tidlige planleggingsfasene for nye investeringer ikke må foretas tomtekjøp, inngås opsjonsavtaler eller foretas andre disposisjoner som på en uheldig måte legger føringer for den endelige investeringsbeslutningen.	AD	Foretaksmøte.
Helse Sør-Øst RHF skal presentere en samlet vurdering av planlagte investeringer i de kommende årene i Årlig melding. Det skal beskrives hvordan prosjektene er planlagt realisert innenfor tilgjengelige ressurser og framtidig økonomisk bæreevne.	AD / ØK	Foretaksmøte. Investeringsplan.
4.4.1 Investeringstilskudd Helse Sør-Øst RHF		
404 mill. kroner til prosjektet Nye Ahus. Med dette er det totalt utbetalt 2 467 mill. i løpende	AD / ØK	Tas til etterretning.

Styringsbudskap / Sak	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og i RHF
kroner. Gjenstående tilskudd utgjør 321 mill. (2008)-kroner 243 mill. kroner til Nytt forskningsbygg ved Radiumhospitalet. Med dette er det totalt utbetalt 606 mill. i løpende kroner. Gjenstående tilskudd utgjør 105 mill. (2008)-kroner.		
4.5 Låneopptak og driftskreditter		
Helse Sør-Øst RHF skal rapportere til departementet på låneopptak, likviditet og kontantstrøm	AD / ØK	Rapporteringssystem videreutvikles.
Sak 5: Organisatoriske krav og rammebetingelser for 2008		
5.1 Samordning av stabs- og støttefunksjoner		
Foretaksmøtet ba de regionale helseforetakene om å arbeide videre med samordning av stabs- og støttefunksjoner i tråd med de anbefalinger som er gitt i fellesutredningen datert 15. november 2007. Dette innebærer at det skal etableres nasjonale fellesløsninger innenfor områdene HR/lønn, økonomi/regnskap og innkjøp.	AD / ADM	Samordning med øvrige RHF. Fremdriftsplan utarbeides.
Foretaksmøtet ba Helse Sør-Øst RHF om å lede arbeidet, der de andre regionale helseforetakene deltar, for å legge fram en felles fremdriftsplan for dette arbeidet innen 1. november 2008.		
5.2 HR-området – personell som innsatsfaktor i helseforetakene		
5.2.1 Oppfølging av sykefravær og tiltak for inkluderende arbeidsliv		
Foretaksmøtet ba om at Helse Sør-Øst RHF setter interne mål for virksomhetens planlagte IA-arbeid for 2008. Det skal settes mål for følgende områder: <ul style="list-style-type: none"> • Redusert sykefravær • Beholde og rekruttere personell med redusert funksjonsevne • Øke den reelle pensjoneringsalder 	AD / HR	Strategisk fokus - mål 2008. Foretaksmøte. HR-strategi.
Foretaksmøtet ba Helse Sør-Øst RHF om å ha oppmerksomhet knyttet til prosjektet "Aktive Sykehus" som allerede er igangsatt ved flere sykehus, og som har som siktemål blant annet å redusere sykefraværet.	AD / HR	Foretaksmøte. Direktørmøte. HR-strategi
5.2.2 Registrering av helsepersonells bierverv i administrative systemer		
Foretaksmøtet ba om at Helse Sør-Øst RHF utvikler felles systemer for enhetlig rapportering og kontroll av bierverv, i forbindelse med de regionale helseforetakenes videre arbeid med organiseringen av stabs- og støttefunksjoner.	AD / HR	Inngår i fremdriftsplan. Se 5.1
5.2.3 Reduksjon av uønskede deltidsstillinger		
Foretaksmøtet viste til undersøkelsen som er gjennomført i Helse Vest RHF, og anmodet om at	AD / HR	Følges opp.

Styringsbudskap / Sak	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og i RHF
Helse Sør-Øst RHF gjennomfører tilsvarende undersøkelse.		Kartlegging og rapportering gjennomføres.
Foretaksmøtet ba Helse Sør-Øst RHF om å: <ul style="list-style-type: none"> • kartlegge bruk av uønsket deltid i helseforetakene og årsaken til denne, • konkretisere og iverksette tiltak for å tilrettelegge for at arbeidstakere som ønsker økte stillingsandeler skal få dette, og • måle effekt av iverksatte tiltak (reduksjon i uønsket deltid). 		Vurderes i forhold til HR-strategi.
Helse Sør-Øst RHF skal rapportere til eier på kartlegging av uønsket deltid og konkretisering av tiltak innen 1.juli 2008. Det skal rapporteres på effekt av iverksatte tiltak i Årlig melding for 2008 (vedlegg 1).		Foretaksmøte
5.2.4 <i>Rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn og språkkrav til utenlandsk helsepersonell</i>		
I Årlig melding for 2008 skal det på samme måte som i Årlig melding for 2007, rapporteres på antall og andel personer med innvandrerbakgrunn i virksomheten per 1. januar 2008, hvilke mål virksomheten satte for rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn i 2008, samt antall og andel ansatte med innvandrerbakgrunn per 1. januar 2009.	AD / HR	Foretaksmøte. Årlig melding fra HF.
Helse Sør-Øst RHF skal sende en samlingsrapport for eget område til departementet innen 15. april 2008.	AD / HR	Følges opp iht. krav.
Foretaksmøtet la til grunn at Helse Sør-Øst RHF påser at underliggende helseforetak legger opp rutiner for vurdering av språkkrav i samsvar Ot.prp. nr. 26 (2007-2008) Om lov om endringer i helsepersonelloven og alternativ behandlingsloven.	AD / HR	Foretaksmøte. Årlig melding fra HF.
5.3 Oppfølging av juridisk rammeverk og tilsyn		
5.3.1 <i>Stiftelser og legater</i>		
Foretaksmøtet ba Helse Sør-Øst RHF om å igangsette arbeid sammen med de øvrige regionale helseforetakene for å etablere gjennomgående rutiner for håndtering av gaver, stiftelser, legater og fond knyttet til spesialisthelsetjenesten. Endelig rapport sendes Helse- og	AD / ADM	Samordning med øvrige RHF.

Styringsbudskap / Sak	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og i RHF
omsorgsdepartementet innen 30. april 2008.		Følges opp iht. krav.
5.3.2 Forholdet til ILO-konvensjon nummer 94		
Helse Sør-Øst RHF skal ved inngåelse av kontrakter ivareta de prinsipper som fremgår av ny § 11a Lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter i Lov om offentlige anskaffelser og tilhørende forskrift.	AD / ADM / Innkjøp	Foretaksmøte. Innkjøpssamarbeid.
5.4 Rikshospitalet - høyspesialisert pasientbehandling		
Helse Sør-Øst RHF skal videreføre arbeidet med en bedre koordinering av spesialisthelsetjenestene i hovedstadsområdet.	AD / MED / ADM	Foretaksmøte. Omstillingsprogram, kfr. bl.a. sak 68/2007
Sak 6: Øvrige eierkrav		
6.1 Overføring av enkeltoppgjør for pasienttransport fra AV etaten til regionale helseforetak i løpet av 2009		
Det skal etableres en felles enhet for de fire regionale helseforetakene som skal ivareta fellesoppgaver, samordningsoppgaver og transaksjonstunge saksbehandlingsoppgaver.	AD / ADM / ØK	Samordning med øvrige RHF. Oppgaver utredes.
Det skal også etableres flere enheter innen hver helseregion for å ivareta saksbehandleroppgaver. Organiseringen regionalt bør sees i sammenheng med organiseringen av kjørekontor og oppgjørstjenester.	AD / ADM / ØK	Oppgaver og organisering utredes
Det foreslåtte brukergrensesnittet med reiseregning/konvoluttløsning, kombinert med felles telefonnummer for service og informasjon og en felles hjemmeside for pasienttransport, legges til grunn for det videre arbeidet.	AD / ADM / ØK	Samordning med øvrige RHF. Tiltak og fremdrift utredes og rapporteres.
Helse Sør-Øst RHF må innen 1. april 2008, i samarbeid med de øvrige regionale helseforetakene og AV etaten, avklare endelig dato for når ansvarsoverføring skal skje.		
6.2 Pasienttransport – bedre tilgjengelighet og ressursutnyttelse		
Foretaksmøtet la til grunn at tjenesten ved kjørekontorene løpende må vurderes med hensyn til kapasitet, tilgjengelighet og service. Det må arbeides videre med å utvikle og forbedre systemer for elektronisk bestilling, koordinering og kontroll. Videre forutsettes det oppfølging av transportører slik at tjenestene leveres i henhold til kontrakt.	AD / ADM	Foretaksmøte.
Foretaksmøtet la til grunn at Helse Sør-Øst RHF legger vekt på å etablere kostnadseffektive og tilpassede transportløsninger med god tilgjengelighet. Det er utarbeidet en felles rapport fra Helse- og omsorgsdepartementet og Samferdselsdepartementet om pasienttransport og transporttilbudet i distriktene. Foretaksmøtet ba om at rapporten distribueres og legges til grunn for videre utvikling av transporttilbudet i helseforetaksgruppen.	AD / ADM	Foretaksmøte.

Styringsbudskap / Sak	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og i RHF
6.3 Innføring av automatisk oversendelse av frikort		
Helse Sør-Øst RHF skal sørge for at samtlige egenandeler som inngår i tak 1-ordningen (uavhengig av om det er refusjon knyttet til egenandelen eller den korresponderende behandlingen) blir rapportert til NAV hver 14. dag iht. NAVs spesifikasjoner. Første oppfølging av denne rapporteringen blir våren 2008.	AD / ADM	Foretaksmøte.
6.4 Bruk av frivillige mannskaper i ambulansetjenesten		
Foretaksmøtet ba Helse Sør-Øst RHF se til at avtaler med frivillige organisasjoner om suppleringsjeneste m.v. blir videreført innenfor rammen av overgangsbestemmelsene i Forskrift om krav til akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus, inntil det foreligger en avklaring av de frivilliges fremtidige rolle som fortsatt beredskapsressurs.	AD / MED	Foretaksmøte.
6.5 IKT		
Helse Sør-Øst RHF skal tilrettelegge for at fastlegekontor og kommunale pleie- og omsorgstjenester får mulighet til å utveksle basismeldinger som epikriser, henvisninger, rekvisisjoner, laboratoriesvar, pleie- og omsorgsmeldinger og resepter fra alle helseforetak i regionen. Meldingene skal overføres elektronisk over helsenettet. Meldingene skal være standardisert i henhold til samhandlingsarkitekturen.	AD / ADM	Strategisk fokus - mål 2008. Foretaksmøte. IKT-strategi. Nasjonal IKT.
Foretaksmøtet ba om at Helse Sør-Øst RHF bidrar til å utvikle standardiserte løsninger (kommunikasjonsformat og kodeverk) mot eResept og overfor intern rekvirering i sykehus som bygger på FEST, for å ta i bruk elektroniske resepter.	AD / ADM	Foretaksmøte.
Helse Sør-Øst RHF skal tilrettelegge for kommunikasjon mellom egne helseforetak, og skal sammen med de øvrige regionale helseforetakene bidra til å etablere løsninger for rask og hensiktsmessig informasjonsutveksling mellom helseforetak på tvers av regioner.	AD / ADM	IKT-strategi. Norsk helsenett. Nasjonal IKT.
Helse Sør-Øst RHF skal påse at helseforetakenes oppgradering av mammografiutstyr til digital teknologi blir koordinert i forhold til Kreftregisterets sentrale IT-system.	AD / ADM / MED	Foretaksmøte.
Helse Sør-Øst RHF skal påse at systemet for elektroniske meldinger til Medisinsk Fødselsregister kommer på plass i løpet av 2008.	AD / ADM	Følges opp iht. krav.
6.6 Fengselshelsetjenesten – krav om avtaleinngåelser		
Foretaksmøtet ba Helse Sør-Øst RHF om å sørge for at det etableres avtaler mellom spesialisthelsetjenesten (DPS/sykehusavdeling/HF) og kommuner som har et ansvar for helsetjenesten i fengsel/primærhelsetjenesten i fengsel, innen utgangen av første tertial 2008.	AD / MED	Foretaksmøte.
6.7 Oppfølging av klimapolitikken		
Foretaksmøtet ba Helse Sør-Øst RHF følge opp regjeringens Handlingsplan 2007-2010 Miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser i forbindelse med helseforetakenes anskaffelser.	AD / ADM	Foretaksmøte.

Styringsbudskap / Sak	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og i RHF
<p>Foretaksmøtet ba Helse Sør-Øst RHF om å delta i et nasjonalt arbeid ledet av Helse Vest RHF for å kartlegge etablerte miljøtiltak i sektoren med overføringsverdi, og å utrede mulige nye klimatiltak innenfor spesialisthelsetjenesten.</p> <p>Foretaksmøtet ba videre om at de regionale helseforetakene i dette arbeidet også vurderer følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan helseforetakenes felles "innkjøpsmakt" kan bidra til en god nasjonal klimapolitikk innenfor regelverket for offentlige anskaffelser, herunder bidra til innovasjon og produktutvikling gjennom krav, dialog og samarbeid med aktuelle leverandører. I denne sammenheng er det naturlig å vurdere både produkter, produksjon, emballering og transport. • Hvordan helseforetakene gjennom å sette krav til leverandører om sertifisering og eventuelt miljømerking kan bidra til en bedre ivaretagelse av miljøvern. • Hvilken strategi bør helseforetakene velge i forhold til videre innføring av miljøledelsessystemer i helseforetakene, og herunder også vurdere eventuell bruk av tredjeparts sertifiseringer i helseforetakene. <p>Foretaksmøtet ba om at rapport fra arbeidet, inklusive økonomiske og administrative konsekvenser, oversendes Helse- og omsorgsdepartementet innen 1. oktober 2008.</p>	AD / ADM	Følges opp iht. opplegg fra Helse Vest.
6.8 Landsverneplan for helsesektoren – kulturhistoriske eiendommer		
<p>Ved Kongelig resolusjon av 1. september 2006 ble det også satt krav om å utarbeide en forvaltningsplan for hver enkelt av sektorens kulturhistoriske eiendommer. Foretaksmøtet ba Helse Sør-Øst RHF om å følge opp dette kravet, og minnet om at det også ville komme en egen veileder om forvaltningsplaner fra Statens Kulturhistoriske Eiendommer.</p>	AD / ADM / Bygg	Kartlegging gjennomføres. Plan utarbeides.
<p>Foretaksmøtet ba Helse Sør-Øst RHF om å bidra i et utredningsarbeid ledet av Helse Midt-Norge RHF for å vurdere hvorvidt det er behov for særskilt kulturminnevernkompetanse i sektoren, og hvordan denne i så fall bør organiseres. Rapport bes oversendt Helse- og omsorgsdepartementet innen 31. oktober 2008.</p>	AD / ADM	Følges opp iht. opplegg fra Helse Midt-Norge
6.9 Rapportering og referansegrupper for landsfunksjoner og nasjonale medisinske kompetansesentre		
<p>Helse Sør-Øst RHF skal påse at rapportering på landsfunksjoner og nasjonale medisinske kompetansesentre skjer i henhold til fastsatte krav og at det opprettes referansegrupper for alle landsfunksjoner og nasjonale medisinske kompetansesentra det regionale helseforetaket er tillagt ansvar for.</p>	AD / ØK / MED	Foretaksmøte. Rapporteringssystem utarbeides.

Styringsbudskap / Sak	Ansvar og oppfølging i RHF	Oppfølging overfor HF og i RHF
6.10 Samordnet kommunikasjon på nett		
Foretaksmøtet forutsatte at rammeverket for nettbasert kommunikasjon i spesialisthelsetjenesten følges opp av alle helseforetakene. Rammeverket skal være førende for alle endringer og videre utvikling av helseforetakenes nettsteder.	AD / INFO	Foretaksmøte. Info-nettverk.
De regionale helseforetakene må i 2008 etablere et hensiktsmessig samarbeid for forvaltning av rammeverket og felles utvikling av elementer og løsninger som skal inngå i samordnet nettbasert kommunikasjon. Helseforetakene må i 2008 sette av tilstrekkelige ressurser til dette arbeidet.		
Sak 7: Endringer i vedtektene § 12, jf helseforetaksloven § 12		
Foretaksmøtet vedtok vedtekts endringer om følge av at den totale lånerammen til Helse Sør-Øst RHF vil bli utvidet fra 11 500 mill. kroner til totalt 12 700 mill. kroner. Dette som følge av at lånerammen utvides med 900 mill. kroner fra 7 500 til 8 400 mill. kroner og at driftskreditrammen utvides med 300 mill. kroner, fra 4 000 til 4 300 mill. kroner.	AD / ØK	Tas til etterretning.